

Nr 71.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning till vissa personer i anledning av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring; given Stockholms slott den 6 februari 1931.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlatande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—5:o hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Carl Ekman.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 februari 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för försvarsdepartementet, statsministern Ekman anför:

Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, utgår enligt bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1927 (nr 234), vilken förordning trätt i kraft den 1 januari 1928. Genom ifrågavarande förordning har förordningen den 18 juni 1909 (nr 89 sid. 1) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, upphävts, dock att ersättningsanspråk, som grundas på olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före den 1 januari 1928, skall bedömas enligt äldre bestämmelser.

Bihang till riksdagens protokoll 1931. I saml. 60 häft. (Nr 71—72.) 253 31

I 1 § av förordningen den 18 juni 1909 stadgas, att därest under militärtjänstgöring i fred olycksfall inträffar, så att tjänstgörande värnpliktig, volontär vid hären eller någon, som tillhör flottans eller kustartilleriets stammanskap, varder skadad, eller därest person, som nu nämnts, skadas under tjänstgöring i krig, staten skall utgiva ersättning jämlikt vissa i förordningen stadgade grunder. Dylik ersättning utgives jämväl, om sjukdom med därav följande skada yppas under eller efter slutad militärtjänstgöring och tjänstgöringen skäligen kan antagas hava till sjukdomen bidragit.

Vidare föreskrives i 11 § av nämnda förordning, bland annat, att därest skada medfört eller skäligen kan antagas medföra påföljd, som enligt de i förordningen meddelade ersättningsbestämmelserna föranleder ersättning, undersökning ofördröjligen skall hållas rörande skadans uppkomst samt läkarbetyg anskaffas angående skadans beskaffenhet och den skadades tillstånd; att sända undersökning skall, om skadan yppats under militärtjänstgöring, föranstaltas av vederbörande befälhavare; samt att läkarbetyg, undersökningsprotokoll och övriga till ärendet hörande handlingar skola, om önskan att utbekomma ersättning anmäles, så snart ske kan överlämnas till vederbörande regements- eller kårchef eller stationsbefälhavare. Denne har därefter att till riks försäkringsanstalten göra framställning om ersättningsbestämmande.

Göres ej framställning om ersättning i anledning av skada inom *två år* efter det skadan yppades eller, där fråga är om ersättning i anledning av dödsfall, från det döden inträdde, är, enligt den ursprungliga lydelsen av 12 § i omförmälda förordning, rätten till ersättning förverkad.

I sistnämnda stadgande har genom förordning den 4 juni 1920 (nr 305) vidtagits den ändring, att, beträffande skada, som yppats efter ingången av år 1919, rätten till ersättning är förverkad, därest ej framställning om ersättning i anledning av skada göres inom *tre år* från det för värnpliktig tjänstgöringen samt för volontär vid hären och för den, som tillhör flottans eller kustartilleriets stammanskap, anställningen upphörde eller från den senare tidpunkt, då skadan yppades, eller, där fråga är om ersättning i anledning av dödsfall, från det döden inträdde.

Ifrågavarande ersättning utgår från den i § 46 mom. 1 värnpliktslagen omförmälda invalid- och pensionsfond.

1:o.

Ang.
ersättning till
L. E. Ljungar.

I en till regementsexpeditionen vid Svea livgarde den 31 december 1928 inkommen, till riks försäkringsanstalten överlämnad skrift gjorde Lage Enok Ljungar från Uddabo, Västrakulla, framställning om ersättning i anledning av sjukdom, som han ådragit sig under militärtjänstgöring vid nämnda truppförband år 1924. Då berörda framställning icke gjorts inom den tid, som stadgats i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, med den ändrade lydelse nämnda förordning erhållit genom förordningen den 4 juni 1920, fann riks-

försäkringsanstalten enligt beslut den 7 juni 1929 sig icke kunna upptaga ersättningsanspråket till prövning.

Hos Kungl. Maj:t har Ljungar sedermera i en den 16 november 1929 dagtecknad skrift anhållit att, utan hinder därav att hans framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid, komma i åtnjutande av ersättning enligt grunderna för nyssnämnda förordning den 18 juni 1909.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Ljungar fullgjorde värnplikts-tjänstgöring vid Svea livgarde under tiden 2 april—12 juli 1924; att han den 14 april 1924 insjuknade i senskideinflammation och den 23 i samma månad intogs på regementets sjukavdelning för blodpropp i högra armen; att han vårdades därstädes till den 16 juni, då han utskrevs i kvarter, vari han kvarstannade till den 1 därpå följande juli, vilken dag han friskskrevs och utskrevs; att han under åren 1925 och 1926 fullgjort repetitionsövningarna i handräckningstjänst; att vederbörande militärläkare såsom sin åsikt uttalat, att Ljungars sjukdom uppkommit under militärtjänstgöringen samt att intet motsade antagandet, att militärtjänsten varit orsak till sjukdomens uppkomst och utveckling; att enligt ett till riks-försäkringsanstalten ingivet läkarintyg tecken förefinnas på måttlig venös stas i Ljungars högra arm, tydligen en följd av den 1924 genomgångna blodproppen; samt att nedsättningen i hans arbetsförmåga i anledning härav kan uppskattas till 15 à 20 procent.

Riksförsäkringsanstalten har i avgivet utlåtande i ärendet den 7 februari 1930 anført, bland annat, att för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att sökanden, utan hinder därav att framställning om ersättning i förevarande fall icke gjorts inom föreskriven tid, bereddes ersättning jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909, därest hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till hans ifrågavarande sjukdom, hade riks-försäkringsanstalten verkställt utredning i sistnämnda hänseende. Härvid hade anstalten funnit sökanden hava ådragit sig sjukdomen under sådana förhållanden, att hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till densamma. Därest sökanden inom föreskriven tid gjort framställning om ersättning i anledning av sjukdomen, skulle anstalten sålunda hava tillerkänt honom ersättning jämlikt berörda förordning.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, som den 4 mars 1930 avgivit utlåtande i ärendet, hava anført, att oaktat sökanden författning-enligt icke vore berättigad till ersättning av statsmedel för den sjukdom, varav han för närvarande lede, syntes det likväl departementet och sjukvårdsstyrelsen, med hänsyn till att sökanden icke torde hava haft kännedom om gällande förordning rörande anmälan och ersättning i dylika fall samt i betraktande av att sökanden genom sjukdomen lidit ett avsevärt ekonomiskt avbräck i sin utkomst, som om billigheten fordrade, att ersättning bereddes sökanden jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909. Att statsverket borde ikläda sig dylik ersättningskyldighet syntes så mycket mera

böra ske, som, enligt vad av handlingarna i ärendet framginge, någon sådan undersökning, varom förmäldes i 11 § av förordningen, icke blivit verkställd i anledning av sökandens sjukdom. Departementet och styrelsen erinrade i berörda hänseende om att i ett flertal fall — senast genom riksdagens skrivelse den 28 maj 1929, nr 215, punkterna 9, 11 och 12 — medgivits, att, där anledning funnits antaga, att militärtjänstgöringen bidragit till sjukdomens uppkomst eller utveckling, samt där omständigheterna givit vid handen, att sådan undersökning, varom förmäldes i 11 § av förordningen den 18 juni 1909, bort äga rum men av vederbörande militärbefäl underlåtits, ersättning i enlighet med förordningens föreskrifter finge utbetalas utan hinder av däri stadgade preskriptionsbestämmelser. På grund av vad sålunda anförts hemställde civila departementet och sjukvårdsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Ljungar finge — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från och med den 1 januari 1930 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för ovannämnda förordning den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

Av den lämnade redogörelsen framgår, att Ljungar icke kunnat tillerkännas någon ersättning enligt förordningen den 18 juni 1909, enär ansökning därom icke gjorts inom behörig tid. Emellertid har förut, där särskilda omständigheter förelegat, dispens från förordningens preskriptionsbestämmelser medgivits. Så har skett i, bland andra, sådana fall, då förhållandena givit vid handen, att undersökning, varom förmäles i 11 § av förordningen, bort äga rum. I förevarande fall synas omständigheterna hava bort giva anledning till dylik undersökning. På grund härav och då, enligt vad riks-försäkringsanstalten meddelat, Ljungar ådragit sig ifrågavarande sjukdom under sådana förhållanden, att ersättning enligt bestämmelserna i förutnämnda förordning kunnat tillerkännas honom, därest framställning därom gjorts inom föreskriven tid, finner jag billigt, att han får komma i åtnjutande av ersättning enligt i förordningen angivna grunder. Ersättningen torde böra utgå från och med den 1 januari 1931.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Lage Enok Ljungar må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1931 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

2:o.

I en till riksförsäkringsanstalten ingiven skrift, dagtecknad den 26 februari 1929, anhöll Valfrid Henriksson från Flatåsen, Nyskoga, att komma i åtnjutande av ersättning i anledning av sjukdom, som han ådragit sig under militärtjänstgöring vid Värmlands regemente år 1921. Då berörda framställning icke gjorts inom den tid, som stadgats i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, med den ändrade lydelse nämnda förordning erhållit genom förordningen den 4 juni 1920, fann anstalten enligt beslut den 14 juni 1929 sådan ersättning icke kunna tillerkännas Henriksson.

Ang.
ersättning till
V. Henriks-
son.

Hos Kungl. Maj:t har Henriksson sedermera i en den 17 februari 1930 dagtecknad skrift anhållit att, utan hinder därav att hans framställning icke blivit gjord inom föreskriven tid, komma i åtnjutande av ersättning i anledning av ovanberörda sjukdom.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Henriksson under fullgörande av sin värnpliktstjänstgöring vid Värmlands regemente den 11 juli 1921 insjuknade i lungsäcksinflammation, varför han, efter att några dagar hava vårdats å regementets sjukhus, intogs på Karlstads lasarett, där han kvarlåg till den 8 september samma år; att han, sedan han därefter varit hemförlovad under ett års tid, vid återkomsten till regementet den 12 september 1922 blev förklarad oduglig till krigstjänst på grund av kronisk sjukdom i lungsäcken; att han enligt egen uppgift under tidsperioderna 7 oktober—15 november 1927 samt 28 februari—14 april 1928 vårdats å länslasarettet i Torsby för utbildning i lungsäcken; samt att vederbörande regementsläkare såsom sin uppfattning uttalat, att den sjukdom (varig lungsäcksinflammation), vari Henriksson insjuknat år 1921, skäligen kunde anses hava orsakats av militärtjänstgöringen.

Riksförsäkringsanstalten har i avgivet utlåtande i ärendet den 25 februari 1930 anført, bland annat, att för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att sökanden, utan hinder därav att framställning om ersättning i förevarande fall icke gjorts inom föreskriven tid, bereddes ersättning jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909, därest hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till hans ifrågavarande sjukdom, hade riksförsäkringsanstalten undersökt ärendet ur sistnämnda synpunkt. Härvid hade anstalten funnit sökanden hava ådragit sig sjukdomen under sådana förhållanden, att hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till densamma. Därest sökanden inom föreskriven tid gjort framställning om ersättning i anledning av sjukdomen, skulle anstalten sålunda hava tillerkänt honom ersättning jämlikt berörda förordning.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse hava den 19 mars 1930 avgivit yttrande i ärendet och därvid på i huvudsak samma skäl, som

departementet och styrelsen anført i sitt under punkten 1:o omförmälda utlåtande, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Henriksson finge — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för förordningen den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

Under åberopande av vad sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Valfrid Henriksson må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1931 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

3:o.

Ang.
ersättning till
A. G. Persson.

I en till riksförsäkringsanstalten ingiven skrift, dagtecknad den 17 januari 1930, anhöll Axel Gunnar Persson från Silverhöjden, Ljusnarsberg, att komma i åtnjutande av ersättning i anledning av sjukdom, som han ådragit sig under militärtjänstgöring vid förutvarande Västmanlands regemente under tiden 30 oktober 1915—5 maj 1916. Då berörda framställning icke gjorts inom den tid, som stadgats i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, fann anstalten enligt beslut den 8 april 1930 sådan ersättning icke kunna tillerkännas Persson.

Hos Kungl. Maj:t har Persson sedermera i en den 11 augusti 1930 dagtecknad skrift anhållit att, utan hinder därav att hans framställning icke blivit gjord inom föreskriven tid, komma i åtnjutande av ersättning i anledning av ovanberörda sjukdom.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Persson under fullgörande av sin värnpliktstjänstgöring vid förutvarande Västmanlands regemente den 26 mars 1916 insjuknade i knölros och lungsäcksinflammation, varför han intogs å regementets sjukhus, där han vårdades till den 5 maj samma år, då han förklarades oduglig till krigstjänst samt hemförlovades till följd av kronisk sjukdom i vänstra lungsäcken; att han efter hemförlovningen innehaft olika arbetsanställningar, tills han den 1 juni 1928, efter att under hösten 1927 hava besvärats av andnöd och hjärtklappning, intogs å Örebro läns landstings tuberkulosjukstuga i Kopparberg; att han vårdades därstädes för dubbelsidig lungtuberkulos till den 18 maj 1929, då han utskrevs såsom förbättrad; att han sedan den 10 oktober 1929 ånyo vårdas å ifrågavarande sjukstuga; samt att vederbörande sanatorieläkare såsom sin åsikt uttalat, att det icke

vore uteslutet, att Persson under militärtjänstgöringen ådragit sig förkylning, som givit fart åt förefintlig lungtuberkulos, yttrande sig i en lungsäcksinflammation, samt att tuberkulosen, efter att sedermera hava kommit i vila, sakta och omärkligt fortskridit för att år 1927 tydligt giva sig till känna.

Riksförsäkringsanstalten har i avgivet utlåtande i ärendet den 16 september 1930 anført, bland annat, att för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att sökanden utan hinder därav, att framställning om ersättning i förevarande fall icke gjorts inom föreskriven tid, bereddes ersättning jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909, därest hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till hans ifrågavarande sjukdom, hade riksförsäkringsanstalten verkställt utredning i sistnämnda hänseende. Härvid hade anstalten funnit sökanden hava ådragit sig sjukdomen under sådana förhållanden, att hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till densamma. Därest sökanden inom föreskriven tid gjort framställning om ersättning i anledning av sjukdomen, skulle anstalten sålunda hava tillerkänt honom ersättning jämlikt berörda förordning.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse hava den 7 oktober 1930 yttrat sig i ärendet och därvid på i huvudsak samma skäl, som departementet och styrelsen anført i sitt under punkten 1:o omförmälda utlåtande, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Persson finge — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från beväringsskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för förordningen den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

Under återopande av vad sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Axel Gunnar Persson må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1931 från beväringsskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

4:o.

Sedan förre volontären vid förutvarande Kronprinsens husarregemente Ernst Albin Linden i en till pensionsstyrelsen ingiven skrift anhållit om förhöjning av till honom utgående pension enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, gjorde pensionsstyrelsen i skrivelse den 30 maj 1930 hos riksförsäkringsanstalten framställning om att anstalten måtte

*Ang.
ersättning till
E. A. Linden.*

till prövning upptaga frågan om ersättning till Linden i anledning av sjukdom, paralysis agitans, jämlikt förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring. Genom beslut den 1 augusti 1930 förklarade riks försäkringsanstalten, dels att någon ersättning enligt förordningen den 18 juni 1927 icke kunde ifrågakomma, enär förordningen trätt i kraft den 1 januari 1928 och saknade tillämplighet i fråga om sjukdom, vilken — såsom förhållandet vore i föreliggande fall — yppats dessförinnan, dels ock att Lindens rätt till ersättning enligt den tidigare i ämnet gällande förordningen av den 18 juni 1909 vore förverkad, enär framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som stadgades i sistnämnda förordning, med den ändrade lydelse densamma erhållit genom förordningen den 4 juni 1920.

Hos Kungl. Maj:t har Linden uti en till försvarsdepartementet den 26 augusti 1930 inkommen skrift anhållit att, utan hinder av att hans framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid, komma i åtnjutande av ersättning enligt grunderna för ovanberörda förordning den 18 juni 1909.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Linden innehade anställning såsom volontär vid förutvarande Kronprinsens husarregemente under tiden 14 november 1919—31 oktober 1923; att han under militärtjänstgöringen torde hava ådragit sig sömnsjuka; att hans nuvarande sjukdom, paralysis agitans, såsom följsjukdom härav förelegat redan år 1925; att han vid upprepade tillfällen åren 1925—1930 för ifrågavarande sjukdom vårdats å medicinska kliniken i Lund; samt att hans tillstånd i allmänhet något förbättrats under vistelsen å sjukhuset, men att han icke blivit arbetsför.

Riksförsäkringsanstalten har i avgivet utlåtande i ärendet den 2 september 1930 anfört, bland annat, att för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att sökanden utan hinder därav, att framställning om ersättning i förevarande fall icke gjorts inom föreskriven tid, bereddes ersättning jämlikt grunderna för omförmälda förordning den 18 juni 1909, därest hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till hans ifrågavarande sjukdom, hade riks försäkringsanstalten verkställt utredning i sistnämnda hänseende. Härvid hade anstalten funnit sökanden hava ådragit sig sjukdomen under sådana förhållanden, att hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till densamma. Därest sökanden inom föreskriven tid gjort framställning om ersättning i anledning av sjukdomen, skulle anstalten sålunda hava tillerkänt honom ersättning jämlikt berörda förordning.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse hava den 23 september 1930 avgivit yttrande i ärendet och därvid på i huvudsak samma skäl, som departementet och styrelsen anfört i sitt under punkten 1:o omförmälda utlåtande, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen med-

giva, att till Linden finge — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från bevaringsmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för förordningen den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

Tillika hava departementet och styrelsen upplyst, att Linden från pensionsstyrelsen uppbure en årlig pension av 251 kronor 20 öre.

I avgivet utlåtande den 27 januari 1931 har *pensionsstyrelsen* anført, att Linden, på grund därav att han i anledning av sin ifrågavarande sjukdom vore till arbete varaktigt oförmögen, sedan den 1 oktober 1924 enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring åtnjöte avgiftspension med 26 kronor om året och pensionstillägg med 225 kronor för år räknat, det högsta pensionstillägg, som enligt pensionsförsäkringslagen kunde tillerkännas någon, som icke vore berättigad till barntillägg. Efter avrundning enligt 6 § nämnda lag utginge Lindens pension med ett sammanlagt belopp av 251 kronor 20 öre. Därest livränta eller motsvarande ersättning tillerkändes honom på grund därav, att han ådragit sig sjukdomen under militärtjänstgöring, komme denna livränta eller ersättning att räknas såsom inkomst för honom enligt pensionsförsäkringslagen och hans pensionstillägg att i anledning därav indragas eller minskas beroende på ersättningens storlek. I sådant avseende gällde, att indragning skedde, om årsinkomsten uppginge till 425 kronor eller mer, samt att, om årsinkomsten understeg nämnda belopp, pensionstillägget minskades med sex tiondelar av det belopp, varmed årsinkomsten överstege 50 kronor. Med hänsyn till de föreliggande omständigheterna vore från pensionsstyrelsens sida intet att erinra mot att sökanden tillerkändes ersättning i enlighet med de grunder, som angäves i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Under åberopande av vad sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Ernst Albin Linden må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1931 från bevaringsmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

5:o.

I en till riks-försäkringsanstalten den 4 januari 1926 inkommen skrift anhöll John Albert Nilsson från Fiskläget nr 17, Träslövs församling, att komma i åtnjutande av ersättning i anledning av tuberkulossjukdom, som

Ang.
ersättning till
J. A. Nilsson.

han ådragit sig under värnpliktstjänstgöring vid flottan år 1917. Då berörda framställning icke gjorts inom den tid, som stadgats i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, fann anstalten enligt beslut den 27 april 1926 sig icke kunna tillerkänna Nilsson någon ersättning.

Hos Kungl. Maj:t har Nilsson sedermera uti en den 8 augusti 1930 dagtecknad skrift anhållit att, utan hinder därav att hans framställning icke blivit gjord inom föreskriven tid, komma i åtnjutande av ersättning i anledning av ovanberörda sjukdom.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Nilsson under fullgörande av sin värnpliktstjänstgöring vid flottan i augusti 1917 insjuknade i lungsjukdom samt, efter att en tid hava vårdats å flottans sjukhus i Karlskrona, blev förklarad oduglig till krigstjänst och hemförlovad; att han därefter icke kunnat utföra något egentligt arbete; att han för sin sjukdom vid olika tillfällen vårdats å Varbergs lasarett, Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg samt Apelvikens kustsanatorium; att han för lungtuberkulos och bukhinnetuberkulos är intagen å Fagereds sanatorium; samt att vederbörande marinläkare och sanatorieläkare uttalat den uppfattningen, att militärtjänstgöringen kunde anses hava bidragit till utbrottet av Nilssons ifrågavarande sjukdom.

Riksförsäkringsanstalten har i avgivet utlåtande i ärendet den 22 augusti 1930 anført, bland annat, att för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att sökanden utan hinder därav, att framställning om ersättning i förevarande fall icke gjorts inom föreskriven tid, bereddes ersättning jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909, därest hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till hans ifrågavarande sjukdom, hade riksförsäkringsanstalten undersökt ärendet ur sistnämnda synpunkt. Härvid hade anstalten funnit sökanden hava ådragit sig sjukdomen under sådana förhållanden, att hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till densamma. Därest sökanden inom föreskriven tid gjort framställning om ersättning i anledning av sjukdomen, skulle anstalten sålunda hava tillerkänt honom ersättning jämlikt berörda förordning.

Marinförvaltningen, som den 11 december 1930 avgivit yttrande i ärendet, har anført, att på sätt framginge av riksförsäkringsanstaltens utlåtande i ärendet, syntes sökanden hava bort tillerkännas ersättning enligt förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, därest han inom den i 12 § samma förordning stadgade tid gjort framställning om sådan förmån. Emellertid hade tidigare i ett flertal fall — senast enligt riksdagens beslut jämlikt dess skrivelse den 28 maj 1929, nr 215, — medgivits, att, där anledning funnits antaga, att militärtjänstgöringen bidragit till sjukdomens uppkomst och utveckling, ersättning i enlighet med förordningens föreskrifter finge utbetalas utan hinder av däri stadgade preskriptionsbestämmelser. I här förevarande fall

syntes utredningen giva vid handen, att militärtjänsten bidragit till uppkomsten och utvecklingen av den sjukdom, varav sökanden nu lede. Vidare torde omständigheterna i här föreliggande fall hava bort giva anledning till särskild undersökning enligt 11 § i berörda förordning. Någon dylik undersökning syntes icke hava blivit verkställd. Med hänsyn till de ekonomiska uppoffringar, sökanden måst vidkännas under sin långvariga sjukdom, fordrade billigheten, att någon ersättning bereddades honom. På grund av vad sålunda anförts hemställde marinförvaltningen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Nilsson finge — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för förordningen den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

Under åberopande av vad i ärendet sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till John Albert Nilsson må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1931 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o—5:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Tor Ericsson-Ärje.

